

KURJER WARSZAWSKI

D. 18. Sierpnia. — Rok 1838.
Sobota.

N° 218.

Jutro, ŚŚ. Bronisława i Jacek.
Wsch: st: g. 4, mi: 56; zach: g. 7, m. 4.

Nadzieja rolników, potrzebujących pogody, ma być spełnioną od piątnego *Nowiu*. Oby się sprawdziła! — W numerze 33 Tygodnika Rol. Tech: wczoraj wyszłym, między innymi artykułami, znajduje się nader interesujące doniesienie o kursie praktycznym wyrobienia cukru z buraków sposobem domowym. — J.W. Jenerał-Adjutant *Berg*, Jenerał kwatremistrz czynnej armii, dziś wrócił do Warszawy. — Nie tylko w składzie pism periodycznych *F.J. Ciechanowskiego* obok kolumny *Zygmunta*, ale i w składkach materiałów piśmiennych *Kuhnigla* przy ulicy Wierzbowej w domu *Petyńskiego*, i *Wojczyńskiego* przy ulicy Bielańskiej w domu *Lilpopy*, nabyć można świeżo z druku wyszłego dziełka: *O przybliżonem podobieństwie wygrania, z wykryciem niezawodnych sposobów wygrywania na Loterii liczbowej*. Cena złp. 1. — Numer 26ty *Magazynu Powożecznego* wyszedł z druku, i zawiera: *Sobór Trydencki z ryciną; Zwyczaje i obyczaje Luda w Zapuszczańskim (ciąg dalszy); Nowe dzieło: Rusałka* wydana p. A. Grosz, (recenzja); *Ordery francuzkie z 2ma rycinami przedstawiającemi: order Śgo Michała i order Śgo Duchy*. — (Art. nad.) Szanownej *Tekłuni* która przez litość nad biednemi, swą radą uratowała nieszczęśliwego, składam najtkliwsze dzięki. Sprawiedliwy BOG wynagrodzi jej dobroć anielską. ** — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości po *Dwóch Poedynekach* przywołani JPP. *Żółkowski* i *Jasiński*. — Chociaż chłodna pora i niepogoda przeszkadzaia, przecież w *Busku* zjazd osób szukających polepszenia zdrowia, nawet z stron odległych, jest znacznym. — W *Poznanu* Aktorowie Polscy pod zarządem JP. *Raszeńskiego*, już przedstawili 23 widowisk scenicznych, po 24tem opuszczają to miasto. Do tegoż towarzystwa przybył JP.

Anczyz. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. 19 gr. 20. Assyg: Ross: zł. 186 gr. 5. Listy zast: zł. 93 i pół; kupon gr. 18 i 1/3.

Niemcy. — Ceny zboża w *Hamburgu* poszły w górę. — W *Cieplicach* zostali tylko N. CESARZ Ross; *Xięźna Oranji*, tudzież *Xięź Wilhelm* pruski z swoją małżonką. N. Cesarz 6 b. m. odbył przegląd wojska pod *Bilnem* i wkrótce będzie miał udział w polowaniu, przygotowanem przez *Xcia Klari*. Król *Saski* ze swoim bratem *Xięciem Janem* 4 b. m. przybył z odwiedzinami z *Pilniz*, i jeszcze tegoż dnia odjechał. N. Cesarz MIKOŁAJ miał nabyć w *Cieplicach* dom, do którego zamysła co rok przyjeżdżać. — *Hrabia Rossy*, który w *Luce* zaślubił wdowę *Xięcia Maksymiljana* saskiego, jest bratem *Hrabiego Rossy* małżonka dawniej śpiewaczki *Zontag*. Nowożeńiec ma otrzymać od jednego z dworów włoskich tytuł *Xięcia*. — Poseł *Turecki* przy dworze francuzkim *Fethy Basza* 10 b. m. przybył do *Frankfortu* n. M. *Baron Rotszyld* zaraz go odwiedził, gdyż Poseł udaie się do *Paryża*, w celu zaciągnięcia pożyczki dla *Sułtana*. — W *Wiedniu* otrzymano wiadomość, że *Królowa Neapolitańska* Igo b. m. szczęśliwie powiła syna.

Francja. — Marszałek *Sult* 4 b. m. miał u siebie liczne towarzystwo osób znakomitych; każdy wiaszował z powodu godnego reprezentowania *Francji* na koronacji w *Londynie*. — Stan handlowy paryżki zamierza dać ucztę dla *Marszałka*. Uważaia, że *P. Montali*ew prawie co wieczór odwiedza *Marszałka*. — *Xięstwo Orleański* od początku b. m. zamieszkuia pałac *Tulerji*, Król z swoją rodziną codziennie odwiedza; życzącą szczególnie, aby przyszły *Następca tronu* urodził się w *Paryżu*, a mianowicie w pałacu *Tulerji* (ma się nazywać *Xięciem Paryżem*). — *Fregata Guerriere* 2 b. m. przywiozła do

Talonu Arcy-xiecia *Fryderyka* austriackiego; tu przyjęto go z wszelkimi honorami przysługującymi tak znakomitej osobie. 3 b.m. wyładował i zajął mieszkanie w pałacu prefektury; 4go odbył przegląd wojska i zwiędził arsenał. — Królowa *Belgijska* udała się z powrotem do *Bruxelli*. — Większa część dzienników gani postępowania rządu, co do żądania od *Szwajcarii*, aby *Xłg Ludwik Bonaparte* był oddalony. — Marszałek *Salt* zamysła przez *Tuluzę* udać się do *Afryki*, gdzie posiada znaczne włości. — Eskadra Admirala *Galloa* 16 z. m. znajdowała się jeszcze w porcie *Tripolis*. Oficerowie polowali nad brzegami i żyli w zgodzie z tamedźnim pokoleniem. — O *Abdel Kaderze* dochodzą wieści rozmaite; niektórzy zapewniają, iż ciągle oblega miasta *Madehe* i *Szalelle*; zabiera łupem wiele zboża i bydła, z okolicznych pokoleń ściągając rekrutów. Skarby swoje iakoż że znaczniejsze zapasy wojenne przeniosł do nieprzystępnych gór *Hogar* o 3 mile od *Tlemezeny*, gdzie wawozy są tak ciane, iż ledwo 2 osoby mają miejsce; nie wiadomo, czy Emir obrat te góry za punkt ataku, czy też za schronienie. Algier coraz się upiększa, okolice są bezpieczne, ale za *Oranem* Arabowie z pokolenia *Garabów* napadli na kupców *Izraelitów*, 7 z nich zabili i zabrali im wszelkie mienie. — Rzeźnicy *Paryczy* w lipcu zarobili 5282 wołów, 1309 krów, 7378 cieląt, 35,612 baranów, i sprzedali 307,594 kilogramów doin.

Hiszpanja. — Ministerstwo zostaje w zupełnem rozdwojeniu z Jenerałem *Espartero*, który zażądał aby udzielono dymissje Ministrom skarbu i sprawiedliwości; w przeciwnym razie gotów jest złożyć dowództwo. Iani Ministrowie postanowili wraz ze swoimi kolegami gabinet opuścić, jeśli *Espartero* postanowienia nie zmieni. O wpół do 12tej w nocy 28 z. m. Panowie *Osalja* i *Kanas* zawiadomili o tem Królowę. *Osalja* i Królowa wysłali natychmiast depeście do *Espartera*; odpowiedź

iego ma rostrzygnąć o losie Ministrów i o losie *Estelli*. Dowódzca tymczasem cofnął się do *Kalahorry*, gdzie może zastąpić *Kastylię*. — Nowy Poseł francuzki ma znaczny wpływ u dworu. — *Kabrera* 27 z. m. atakował Jenerala *San Miguel*; z powodu przybycia *Oray*, *Izabeliści* zostali zwyciężeni, *Karliści* schronili się do *Morelli*. — Cała armja rezerwowa ledwo nie została otruta; Jenerał *Narwacz* kazał w pewnem mieście *la Manszy* zebrać 3,000 racji wina dla swojego wojska, szczęściem wczesnie spostrzeżono, iż wino było zatrute, 15 osób które miały udział w tej zbrodni, bezzwłocznie rozstrzelano. — *Karlistowski* dowódca *Balmaseda* zdobył miasto *Kuellar* w starej *Kastylii*. — Królowa *Portugalska* ofiarowała amnestję stronnikom *Remeszyda*.

Anglja. — Królowa 21 b. m. ma wyjechać do *Windsoru*, gdzie dane będą rozmaite uczty. — Lord *Durham* zniósł rozporządzenie swojego poprzednika w *Kanadzie*, Hrabiego *Gosford*, skazujące hersztów *Papino*, *Brown* i innych, na karę śmierci; wiadomo, iż rozporządzenie to dało powód do żywych sporów w Parlamencie. Lord *Durham* rozkazał zrewidować stan oświaty w *Kanadaie*; tenże przywódcą *Niagary* zamysła odbyć przegląd armji. Wojska amerykańskie i angielskie wykonały atak na wyspę na jeziorze *Erie*, gdzie znajdował się Korsarz *Bil Jonson*; zabrano mu statek, lecz wraz z swoją bandą zdołał umknąć, tylko 2ch pojmano w niewolę. — Brzegi *Buenos Ajres* ciągle są oblegane przez eskadrę francuzką; zda się, iż nie przyjdzie do traktatu, póki Gubernator *Rosas* będzie na czele tamedźniego rządu. — Herszt *Papino* bawi w *Filadelfji*. — Blokada Meksyku trwa z iak największą ścisłością, spodziewają się, iż Królowa *Wiktoria* przyjmie pośrednictwo między Francją a Meksykiem. — Gazeta poranna londyńska nazywa *Xcia Ludwika Bonaparte* szaleńcem, którego bytność w *Szwajcarii*, dla Francji wcale nie jest niebezpieczną.

Turcja. — Głoszą, iż rząd zamierza własnym kosztem założyć kilka fabryk w kraju. — Do Stambułu przybyło kilku Lekarzy niemieckich, w celu zaprowadzenia nowego systemu zdrowia. — Policja aresztowała niektóre osoby, podejrzane o udział w podpalaniu domów na przedmieściu *Pera*. — Poseł Belgicki *Baron Osulivan* otrzymał pozwolenie zwiedzić meczety, iakoć część pałacu seraiu. — Stan zdrowia stolicy jest zaspokajający. — Korweta austriacka wróciła do *Smirny* z wycieczki przedewziętej przeciw korsarzom, mimo wszelkich poszukiwań nie można było odkryć żadnego podejrzanego statku. — Konsulowie europejscy w *Egipcie* zażądali od Wice Króla wynagrodzenia za szkody poniesione przez Chryścjan przy ostatnim pożarze w *Kairze*, gdyż rabunki przypisują niedołężności władzy. Bardzo naturalnie, Wice Król da odmowną odpowiedź, a to powiększy jeszcze ich zniechęcenie. — Wice Król oświadczył stanowczo, iż nie będzie płacił haraczu Sułtanowi. — Na okrętach egipskich miała wybuchnąć zaraza. Część tej floty miała już zawinąć do portu *Sady*. — Wielki Admirał *Tahir Basza* mianowany zarządcą *Aidinu*, w miejscu *Fethy Baszy*, który jest Posłem w *Paryżu*. — Sułtan zniósł niektóre małe podatki. — Prochownia *Azadli* 21 z. m. ledwo cała nie została wysadzona w powietrze; 2 beczki prochu zapaliły się, skutkiem tego 8 osób jest zabitych lub ranionych. — Eskadra angielska zbliżyła się do *Dardanellów*, flota Admirała *Gallosa* znajduje się przy brzegach *Syrji*, a flota egipska także odpłynęła w te strony. Wice Król bawi jeszcze w swoim seraiu, ale ma dla siebie przygotowany statek parowy.

Rozmaitości. — Połów śledzi przy brzegach *Krymu* jest teraz bardzo znaczny, w dobroci bynajmniej nie ustępują hollenderskim, niektóre ważą po półtora funta; dziennie łowią po 2 miliony. — Za *Dorpatem* wykopano niedawno naczynie z starymi monetami, pochodzą-

cemi z pierwszych epok historii rosyjskiej, podobne monety wykopano za *Kiiowem*. W *Flantach* przy zaoraniu ziemi znaleziono pas i monety szwedzkie, pochodzące od czasów *Gustawa Adolfa*. — 3go b. m. Konduktor na kolei żelaznej bruxelskiej, był zatrudniony za machiną, robotnicy przynosząc powóz z wodą i węglami nie widzieli konduktora, a powozy z taką gwałtownością o siebie uderzyły, że zgruchotały nieszczęśliwego. Jeszcze dotkliwsze nieszczęście mogłoby zdarzyć się na kolei żelaznej do *Lewen*, szyna odłączyła się od kolei i zapomniano o tem konduktorów zawiadomić; cały transport złożony z 10 wagonów, został z kolei zrzucony, kilka powozów jest uszkodzonych; szczęściem, iż nikt nie jest niebezpiecznie ranny. — W *Marin* we Francji istnieje zysczaj, że studzy bez Panów, w dzień 3go Jana stawiają na rynku, mężczyźni z godłem swojego zatrudnienia, a kobiety z bukietami kwiatów. Panowie potrzebujący sług wybierają między niemi, jak na jarmarku niewolników. — W *Londynie* przeszło 300,000 ludzi utrzymuje się jedynie ze sprzedaży piwa. — Na egzaminie prawa, zapytano Kandydata: „Cóżbyś Pan robił gdyby ci Stejj zostawił spadek, którego dług przewyższają inwentarz?” Bardzobym podziękował za taki spadek, odpowiedział Kandydat. — Niedawno *Xięźna Somerset* w Anglii, wyprawiła śniadanie, które zaczęło się o tej wieczorem. — Towarzystwo Beduinów, które z r. bawiło w Niemczech znajduje się teraz w *Londynie*, a mały przypadek przerwał ich widowisko. *Sidi Abdala* i *Sidi Hamed* główne osoby towarzystwa, poróżnili się w szynkowni z gośćmi, tak, iż urzędnicy policji po długim oporze musieli ich aresztować. Świadkowie najwięcej oskarżali *Abdala*, który okazał też opór przy jego aresztowaniu. Uniewinniał się złym dyslektem angielskim: „Ja niewinny być, iak gołał w pustyni. Ja tylko nie dał człowiekowi, który mnie mocno bił. Człowiek z dzwonkiem (Stróża nocni w Anglii noszą dzwonki

przy kłach, aby niemi dać znać w potrzebie) ciągle bił i bił, i ałagodne pięć mu pokazał i podniósł tego kij, i a nie umiem kułakować się po angielsku i sprobowałem po arabsku.“ Sędzia uwolnił *Hameda*, zaś *Abdala* skazał na złożenie kaucji 1600 zł., że nadal będzie spokojnym, lub na 3 miesięczne więzienie. *Abdala*: „Panie! zkąd ja biedny Arab w obcym kraju mogę dostać tyle pieniędzy.“ Sędzia: „W waszym kraju Kadi nazuaczyłby surowszą karę.“ *Abdala*: „Pewno nie, mogę wytrzymać bastonadę, ale zkąd otrzymam tyle gwineów.“ Sędzia: „To musisz wytrzymać 3 miesiące w więzieniu.“ *Abdala* pomruknął: „W moim kraju zabiłbym tego człowieka z dzwonkiem, a Kadi przyznałby mi słusność.“

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Butler Hra: z Jartypor; Osuchowski Leon Dzie: z Badzanowa; Krazanowicz Grze: Dzie: z Dobrego; Leszczyński Jgn: Dzie: z Belu; Moryss J. Dzie: z Stefanowa; Lasocki J. Dzie: z Czerwik; Szawroński Fel: Dzie: z Gostomia; Sliwiński Hja: Dzie: z Popowa.

POWIESIENIA.

Ktoby życzył sobie uciec się Koczem do Miasta Krakowa, JUTRO RANO; może się zgłosić dziś do Stróża domu Nr 1310, ulica Sto Krzyżka, byleby z iak najmańszym pakunkiem.

Przy ulicy Nowolipki pod Nr 2402, minąwszy Dyrekcją Jlug To: Ogło: Aty dom, iest MIESZKANIE z 3ch Pokoi, przy ogrodzie, w wesołem i zdrowem położeniu, do najęcia.

Swieży transport PAJANSU AAGIELSKIEGO Wedźwod (Wedgwood), iako to: Tolerzy, Półnisków, Waz i t. p., nadszedł do Składu korzeni i win J. L. Matau, przy ulicy Nowy Świat Nr 1315, w domu Zrazowskiego.

Warszawski Budowniczy Komitet, na zasadzie ucyńionych w b. 1838 r. ogłoszeń w przedmiocie ogótowych Robot, w liczbie iakowych były umieszczone i maące się wykonać Roboty urzążeń ŁAZNI w M. Warszawie i Alexandryjskiej Cytadelli; niniejszem powtórnie zawiadania JPP. Liwerantów, iż w d. 8 (20) b. m. Sier: odbęda się ostateczne Licytacje na zbudowanie drewnianej Łażni, dla Żołnierzy konsystujących w Alexandryjskiej cytadelli,

i w koszarach Wołyńskich, Mikołajewskich i Sapieżyńskich, za sumę złp. 75,176 gr. 0 i pół, i na zbudowanie takież Łażni dla Żołnierzy znajdujących się w Królewskim zanku, w zabudowaniach Arsenatowych i w koszarach Mirowskich, Kawalerji i Konnej Artyllerji, za sumę złp. 38,581 gr. 8, i nakoniec na sprzedaż murowanego piętrowego DOMU, położonego za glassą 4go frontu Alexandryjskiej cytadelli, z oddaniem wszystkich Materjałów na korzyść nabywającego, lecz z obowiązkiem rozebrania tego domu i wyplantowania miejsca w przeciągu miesiący 2ch, licząc termi: ukończenia z daty otrzymanego zatwierdzenia za wspomniany Dm cenę. Mający chęć uczestniczenia, przy licytacjach, na wspomniane przedmioty, obowiązany złożyć wadium odpowiednie 1/3 liwerunkowej sumy. — Członek Komitetu, *Żołn. dż.*

SŁEDZI HOLLENDERSKICH prawdziwych tegorocznych, pierwszy ładowy transport odebrał Handel korzenny i win M. G. Gordon, przy ulicy Długiej.

Dziś rano ciepłastopni 6. Wczoraj w południe 14. TEATR WIELKI. Jutro *Niema z Portici.*

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Teobald.* 16 raz *Mina.* (Jeśli posłuży pogoda, zamiast ogłoszonych dzieł, danem będzie w Amfiteatrze Łazienkowskim *Porwanie Aspazji.*

ORATESTR HERMANA, dziś na Foxalu.

KWINTET Braci Ładowskich jutro grać będzie w Ogródku *Wiskim*, a w przypadku niepogody, w Sali w tymże ogródku u *Sierpińskiego.*

Podnie się do publi: wiadomości, iż od Jutra otwartą zostanie TRAKTJERNIA przy ulicy Elektoralnej pod Nr 794, wprost ulicy Olej, w Salonie gdzie dawniej Café Royal eksystowała; dostać można codziennie Śniad., Obiadów i Kolacji, a w każdą niedzielę Flaki z pulpei, Szufada, Zrazy, Kottlety etc. Tamże będzie Muzyka do tańca w każdą niedzielę, święta i poniedziałki. Przytym dostać można wszelkich Trunków, za cenę najumiarkowańszą.

Jutro u Rogalskiego przy ulicy Długiej Nr 550. ŚNIADANIE: Baranina z roż: a lasarna, Gęś z roż: z iabłka; Połędwica z roż: z grzyba; lub z rydza; Potrawa z pulard mł: z sosa; Flaki z pieca i z wyczej; Gołbki z roż: szpiko. KOLACJA: Kaczki młode z roż: z kompu; kalfajory z masł: lub sas; Kottlety cielę: odbila; Zrazy a la nelson z szampjona; etc. Jutro w handlu *Maiewskiego*, na ŚNIADANIE: Połędwica szpiko: z kapus; Pieczeń dominikańska, Flaki, Frykando z gołb: i Kapłony litew; na KOLACJA: Potrawa z pulard i kaczek, Kottlety, Rozbratel.